

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiehdotuksen 1 luvun 3 §:n mukaan "Tämän lain 4 §:ssä sekä 4–9 luvuissa olevia viranomaista ja tiedonhallintayksikköä koskevia säännöksiä sovelletaan yksityisiin henkilöihin ja yhteisöihin siltä osin kuin ne toimivat viranomaisen toimeksiannosta tai [...]" Yhteisön toimiessa palveluntuottajana ei ole tarkoituksenmukaista, että lakia sovelletaan yhteisöön ehdotetussa laajuudessa niiden toimiessa viranomaisen toimeksiannosta. Monet 4-9 luvussa mainitusta tehtävistä ja vastuista ovat luonnostaan tiedonhallintayksikön omaan päätäntävaltaan kuuluvia, eikä ole tarkoituksenmukaista että palveluntuottajat tekisivät niistä päätöksiä pelkästään sillä perusteella, että ne toimivat viranomaisen toimeksiannosta.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiehdotuksen 7 §:n mukaan tiedonhallintalautakunnan jäsenillä on oltava ylempi korkeakoulututkinto. Ottaen huomioon tietotekniikan kehityksen yleisen luonteen erityisesti tietoturvallisuuden ja tietojärjestelmien yhteentoimivuuden asiantuntemuksen osalta ylemmän korkeakoulututkinnon vaatiminen ei välttämättä mahdollista parhaimpien jäsen ehdokkaiden valitsemista.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiehdotuksen 10 §:n määrittely tiedonhallintamallista on mielestämme erinomainen.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiehdotuksen 14 § todetaan, että "Tiedonhallintayksikön tulee tunnistaa tietoaineistojen ja niitä käsittelevien tietojärjestelmien olennaiset tietojenkäsittelyyn kohdistuvat riskit ja mitoittaa tietoturvallisuustoimenpiteet riskiarvioinnin mukaisesti. tieto suojattaisiin tapauskohtaisen riskinarvion mukaisesti."

Tapauskohtaisten tietoturvamäärittelyjen käyttö aiheuttaa riskin, että standardimuotoisten palveluiden tuottaminen eri tiedonhallintayksiköille ei olisi mahdollista, mikä nostaisi tarpeettomasti palveluiden kustannuksia. Lain soveltamisessa on varmistuttava, että riskinarvioiden lopputulokset ovat vakioituja muutamaan kategoriaan, jotta palveluiden teollinen, vakioitu, edullinen tuotanto on mahdollista.

Lakiehdotuksen 18 §:ssä käsitellään lokitietojen keräämistä. Ehdotamme, että lakiehdotuksessa tai sen perusteella annettavissa säädöksissä säädettäisiin myös reaaliaikaisen tietoturvan tilannekuvan ylläpitämisestä. Tilannekuvan tulisi näyttää, millaisia uhkia ja hyökkäyksiä viranomaisen tietojärjestelmäkokonaisuuteen kohdistuu, mihin palveluihin ne vaikuttavat, ja millaisia vaikutukset ovat.

Tilannekuva mahdollistaisi tietoturvatilanteen vaikutusten ymmärtämisen suhteessa viranomaisen palveluihin, sekä tietoturvan ja tiedonhallinnan johtamisen.

Tilannekuva ja sen jakaminen eri viranomaisten kesken muodostaisi perustan kyber- ja hybridi-iskujen torjumiseen tarvittavan tilannekuvan rakentamisesta. Ilman tällaista iskunkestävyyttä digitaalinen yhteiskunta tulee avoimeksi ulkopuolisten toimijoiden vaikutukselle, eikä julkisten palveluiden saatavuutta, oikeudellisuutta, virheettömyyttä ja ajantasaisuutta voida taata.

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioitavaa:

-

Pirskanen Ilkka
Tieto Finland Oy - Tieto Finland Oy / Julkishallinto

